

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שלום ביחב"ל - 58395

תאריך עדכון אחרון 27-02-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בין-לאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אריה קצוביץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: arie.kacowicz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 100-1200

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי וכלים אנליטיים לניתוח של תופעת השלום ביחסים בינלאומיים, אשר לא זוכה לאותה התייחסות מחקרית כמו תופעת המלחמה, למרות (או אולי בשל) העובדה ששלום מהווה המצב ה"נורמלי" והתדיר בין רוב מדינות העולם (ואף בתוכן). הקורס מהווה סקירה של תופעת השלום ביחב"ל, הן מבחינה תאורטית והן מבחינה היסטורית ואמפירית.

מטרות הקורס:

במסגרת הקורס נלמד על ההגדרות השונות והדרגות השונות של שלום, על תופעת השלום במסגרת התחום של חקר שלום, ניהול ויישוב סכסוכים, נלמד את הגישות הפילוסופיות השונות לחקר השלום, ונעמוד על הקשר המורכב שבין שלום לבין צדק. כמו כן, נגדיר תהליכים של "שינויים בדרכי-שלום", "שלום אזורי", "שלום דמוקרטי", "שלום כלכלי", "שלום יציב", "קהילת ביטחון פלורליסטית" ו"שלום חיובי".

בחלק האחרון דל הקורס נתמקד בהיבטים האמפיריים של שלום, תוך כדי דיון במצב באירופה ובין המעצמות ("השלום הארוך"), השלום הארוך של דרום אמריקה והשלום של מזרח אסיה מאז 1979, ותהליכי השלום במזרח התיכון. בשיעור האחרון נקיים דיון על כיווני מחקר חדשים ואפשריים בחקר שלום.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של הקורס הסטודנטים יבינו טוב יותר את מורכבות השלום, הדרגות השונות שלו, ומצבים שונים של שלום באזורים שונים של העולם.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: השיעור יתקיים במתכונת של הרצאה, תוך כדי דיון והשתתפות פעילה של התלמידים, תוך כדי דיון של החומר הביבליוגרפי.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- (1) הגדרות ודרגות של שלום
- (2) חקר שלום, ניהול ויישוב סכסוכים
- (3) גישות פילוסופיות לשלום
- (4) הקשר בין שלום לבין צדק
- (5) שינויים בדרכי-שלום
- (6) אזורי שלום ושלום אזורי

-
- (7) "שלום דמוקרטי" ו"שלום כלכלי"
(8) שלום יציב וקהיליית ביטחון פלורליסטית
(9) תנועות שלום והמעבר לשלום חיובי
(10) סיומן של מלחמות אזרחים
(11) השלום הארוך של דרום אמריקה, והשלום של מזרח אסיה (מאז 1979)
(12) תהליכי שלום בסכסוך הישראלי-ערבי
(13) כיווני מחקר עתידיים ודין מסכם

חומר חובה לקריאה:
ר' רשימה באנגלית

חומר לקריאה נוספת:
ר' רשימה באנגלית

מרכיבי הציון הסופי:
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 90 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מידע נוסף / הערות: